

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER PRITCHARD AVE. & McGREGOR ST.

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

РІК IV.

Ч. 67.

СЕРЕДА, 23. СЕРПНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 23rd, 1922.

No. 67.

VOL. IV.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

3 МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ В ОТВЕРЕННІ ЮНІЙНОГО КОНГРЕСУ В МОНТРЕАЛІ.

Організують поліцію для страйкових округів.

ГАЛФАКС, Н. С., 19. серпня. — Міністер майнів і публичних робіт Е. Армстронг заявив вчора, що буде організована провінційна поліція для охорони помпменів в майнах Нової Шкотії. Він сказав, що її однією ціллю буде охорона публичного майна і заховане ладу і порядку.

Видано прокламації, якими надано новій поліції юрисдикцію в Галейс Бей, Нью Вотерфорд, в округах Домініон і Савтері Кейп Бретон. Всюди в численних округах майнів падають жертвами залізничної їх воли.

Лейтнант полковник Ерік МекДоналд з Волфвіла, Н. С., зівстав назначений комісаром провінційної поліції і має почати нині в Галіфаксі рекрутувати.

Сі люди мають бути стационовані групами і кожда група з около 15 людей буде мати з собою магістрата, який буде мати право відчитати "Рейот ект" і покликати на поміч війська.

Уповажено зрекрутувати 1.000 людей.

Вислають мавнетт поліцію до Нової Шкотії.

ТОРОНТО, 19. серпня. — Оновіщено вчора, що відділ "Ройд-Кенеден Мавнетт Поліс" мав вийти вчора ввечером з Торонто до майнерських округів в Новій Шкотії. Відділ сей мав бути під командою майора Г. Геріона.

Покликали відділ війська з Лондону, Онт.

ЛОНДОН, Онт., 19. серпня. — Відділ королівського канадського регіменту в силі 143 людей вийшов вчора на сцену вуглевого страйку в Новій Шкотії. Жовітри були вповні вивізані для активної служби.

Завернули потяг з вуглем.

СІДНЕЙ, Н. С., 19. серпня. — Страйкові пікетчики в Вольдес Кросінг задержали вчора потяг з вуглем наладованим в Галейс Бей і завернули його назад до майнів.

В Норд Сідней портові робітники відмовилися вчора ладувати корабель вуглем, привезеним залізницею з Сідней.

Страйкері задержали два рази потяг з військом.

Потяг з військом полк. Чейса був два рази задержаний в дорозі через страйкову полицю, коли їхав до Нью Абердін, щоби злучити ся з військом полк. Еккіна.

Видана нині рано заява каже, що перший раз застанова в дорозі потяга з вуглем відбулася в Домініоні і по деякім опізненню потяг рушив далі в дорозу. Другий раз застана поперек треки при мусна машиніста застановити потяг в Бріджпорт, де зібрался друга товпа.

Вісти про те, що страйкері перешуквали потяг, чи нема на нім страйколомів, військові власті заперечують.

Помпмени вертають до роботи

СІДНЕЙ, 21. серпня. — На підставі рішення майнерської піддистриктові конвенції, яка відбулася минулої суботи в Домініон, помпмени і їдкні-

ВІСТИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

УКРАЇНА І РУМУНІЯ.

Радянська преса живо обговорює взаємини Румунії до Радянської України. Харківські "Вісти" сильно атакують боярську Румунію за те, що вона по рижському договору перебрала ролю Польщі і на приказ Франції провадить во-рожу політику проти України.

Часописи живо коментують справу українського літака, який в часі лету з Одеси в Первомайск по причині атмосферичних умов, мусів злетіти на безсарабську територію; румунські власті взяли в полон летунів, а буржуазна преса розтрубіла, що український літак віз комуністичну "бібуду".

Взаємини між Румунією і Україною не найкращі. Радянська Україна вислала до румунського уряду дві ноти. Перша обговорює справу двох українських летунів, які поневолі мусили злетіти в Бендерах. Нота перечить рішучо, щоби згадані летуни мали привітати прокламації, які наклеювали безсарабське населення до повстання.

Нота домагаєт ся від румунського уряду в імя добросусідських взаємин Румунії і Радянської України заперечити ложні відомості, пущені буржуазною пресою в світ, а летунів увільнити та облегчити їм поворот на Україну. Друга нота звертає увагу румунського уряду на дальшу контр-революційну роботу агентів Петаури і Вранглія, які ведуть свою діяльність без помічі і порозуміння румунських властей, що дають навіть матеріальну і моральну піддержку представникам д. зв. У.Н.Р.

Нота кінчить ся категоричним домаганням розоружити і розпустити всі антирадянські "дипломатичні" місії, які знаходять ся на території Румунії.

Харківські "Вісти" так кінчать свою передовицю про взаємини Румунії і України: "Події, які відбувають ся на румунській границі, не зайвий раз підчеркують konieczність, що Радянська Україна мусить бути на все приготована і щоби прийшов час схватити меч і взяти ся за плуг і молот".

Чехословацщина і Україна.

"Право Ліду" доносить, що міністерство апровазиці 1500 вагонів муки, Є се перша трансація Чехословацщини і Радянської України на основі заключеного недавно торговельного договору. Договір сей заключено 22. мая с. р., який зробив серед населення України дуже добре вражінє. Чехословацщина заключила торговельний договір, як одна з пізнішних держав, бо її випередила Італія, Англія, Німеччина і Австрія. Торговельний договір між Радянською Україною і Чехословацщиною ратифікувала президія Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету дня 24. липня с. р.

РІМ, 16. серпня. — На вчорашнім засіданні сенату одержав премієр Де Факта во-тум довіря. Італійське правительство відкакало военний стан у північних провінціях Італії.

ПЕКІН, 14. серпня. — В суботу прибув тут посол російського совітського правительства Адольф Поффе, щоби розпочати торговельні і політичні переговори з китайським правительством.

Допомога АРА.

Представник У.С.Р.Р. при закордонних організаціях подав до відома представникам преси про оказану поміч голодуючим Україні заграничними організаціями. І так Ара корфінить по всій Україні 700 тисяч дітей і около 510 тисяч дорослих. Місія Нансена кормить 100 тисяч дітей і дорослих. Американські і голандські Мелоніти 50 тисяч людей.

Німецький капітал і Радянській Республіки.

Великі німецькі капіталісти Круп і Стіннес заключили з Радянськими республіками, як з Риги подають "Neueste Nachrichten", договір, на основі якого консорція Крупа і Стіннеса набула цілий ряд промислових підприємств і зобов'язала ся до відбудови знищених і будови нових промислових фабрик у радянських республіках.

Червона Армія на фронті праці

БЕРЛІН, 15. серпня. — Світі Червоної Армії при засвіті піль. Червона Армія упоралась зі своїм завданням на сільсько-господарським фронті дуже добре. В 11 губерніях України і Криму Червона Армія обробила 10.000 десятин землі, засіяла 5.125 дес., обробила 300 городів, при загальній участі 15.000 козаків з 12.000 коний.

З ЖИТЯ УКР. СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ В ГАЛИЧИНІ.

Випустили з львівських Бригідок 7 "юрівців".

Львівська "Земля і Воля" з 6. серпня доносить: По довгий, дев'ятимісячний тюремний випускено минулого тижня на волю з львівських Бригідок арештованих "юрівців" тов. Стронського, Завадку, Яремичина, Ковальського, Адлера, Кутика і Бухбавма. Випущено їх задля недостатні доказів вини, браку предмету до явної розправи, яка все таки, хоч по році в'язня "юрівців" повинна відбутись в найблизшу каденцію львівського суду присяжних.

Значне число арештованих далі караєть ся в тюрмі і є надія, що і їх випустять на волю перед самою розправою, яка готова принести багату матерію, не обвинувачуючого обжалованих, а компромітуючого львівську поліцію, що у своєї ревности арештованих осягає рекорд. Арештовані є безсильні супроти її практик, бо не можна найти в Польській ніяких органів, що змогли би її потягнути до відповідальності за безосновні арештовані, та її слідчих судів годі переконати, що слідство треба вести хочби в рамках законів буржуазної конституції, а не проваляти його цілими місяцями, та не змушувати арештованих, щоб вони аж годі до людського проти тюремних знущань бороли ся за своє увільненє, та проти незаконного перетримуваня їх в тюрмі.

Зборона всіх українських організацій в Добромилі.

До львівського "Гр. Вістника" пишуть з Добромиля: Після війни в Добромилі стали відживати всі наші товариства, просвітні і економічні, згуртовані у власні доми, що находить ся якраз побіч староства і напроти державної поліції. Містили ся там: філія "Просвіти", "Сільський Господар", гімназійні курси, Кредитове Т-во, "Народний Дім", "Народний Бар", Молочарська Спілка, "Надія" і книгозбірня. Житє і рух в сих організаціях були сілю в оці нашім сусідам і староства Скарбек одним замахом пера всі вичислені товариства закрити. Недавно прийшов новий староства Скаржинський і той, як відомо, зачав від конфінованя кільканайцятьох українців. Конфіноване опертє на якихось з воздуха скопленних обжалованях і фальшивих доносах і тому конфіновані пішли дня 26. червня с. р. до секретара староства Гавенди жалати пояснен. Комісар приям їх невичиво, крикнув піднесенним голосом: "Чого, па-ноуво хцеце?" і відслав їх до староства. На другий день конфіновані удали ся до староства, але й той прийняв їх невичиво і не дав ніяких поясненє сказавши лише: "Такі ест параграф і шпеніс! Веней ніц не гадам!" І прямо випростив їх за двері.

Знову автономія.

ВАРШАВА, 14. серпня. — Премієр Новак припоручив комітетові знатоків виробити плян автономії для Східної Галичини.

Плян сей має надавати автономію українському населенню Галичини. Галичина мала би бути правлена двома національними радами, з котрих одна була би українська, друга польська.

ОПРОКИДУЄ БРЕХНІ НА "ПРИЯТЕЛІВ СОВ. РОСІЇ".

Заклади "Форвертса" не опирають ся на фактах.

НЮ ЙОРК, 15. серпня. — Колліне Вуд, ньюйоркський чартерований знаток рахунковости, опрокидає в письмі до жидівського щоденника "Форвертс" закиди, пороблені о-ноді тою часописею дотично збірки фондів для голодуючих Росія організацією "Приятели Советської Росії". Він заявляє, що оскарженє, будімо з тими фондами роблено ріжні надужитя і здобиваня, є несправдливі. Пояснивши, в який спосіб ведеть ся діяльність тої допомогової організації, знаток рахунковости горворить дальше так у своїй завіт:

"Дотично всіх інших ваших оскарженє, на які звернено мою увагу, я бажав заявити, що вони не опирають ся на фактах. Вони є або розважно ошибочні, або написані кимось, що з сеї або тої причини не є здібний розуміти рахунків, які складжено докладно в тій виразній цілі, щоби вповні і зрозуміло поінформувати тих, що складали датки на руки "Приятели Советської Росії".

А що скажуть на се "Укр. Голос" і "Свобода"? Чи передрукують сю новинку?

ЗМІСТ МЕКСИКАНСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ.

МЕКСИКО, 13. серпня. — Вчора почав ся тут конгрес молодих комуністів Мексика.

В конгресі бере участь 52 делегатів з ріжних частий Мексика. Крім них є ще багато представників із заграниці, як з Росії, Італії, Аргентини, Гватемалі, Китаю, Еспанії та Німеччини. Американські комуністи держать ся з далеко, бо боять ся, що американська поліція слідить за ними.

Мексиканська поліція арештувала сьогодні двох еспанських комуністів в двох аргентинських комуністів за ширене недопозволеної в Мексику агітації.

ВІСНІВКА "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТІЙ"!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ВІДБУДЕТЬ СЯ

В НЕДІЛЮ, 27. СЕРПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС (В ІСТ КИДОНАН)

Великий ПІКНІК

ЧИСТИЙ ДОХІД З КОТРОГО ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТІЙ".

Програма пікніку дуже богата. На пікніку буде велика розігравка гарних і цінних річей, а також спортові забави і інші річи. Для танцюристів буде підлога до танців. Буфет під власним зарядом, в яким зможе дістати смачні перекуски і зимні напійки.

ТОЖ ІДЬМО ВСІ НА СЕЯ ВЕЛИКАВИЙ ПІКНІК, НА ЯКИМ ГАРНО ПО ТОВАРИСЬКИ ЗАБАВИМО СЯ І ПОМОЖЕМО СВОІЙ ГАЗЕТІ!

Як їхати? — Беріть стріткару "Morse Place" і їдте аж до місця, звідки вона вертаєт ся назад, а там товариші покажуть вам місце пікніку. Ізда стріткарою коштує всього 5 центів.

УВАГА. В разі непогоди відбудеть ся в Укр. Роб. Домі в Іст Кидонан забави.

РОБІТНИЧА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ВІННІПЕГУ ДЛЯ ВІДБУДОВИ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

В суботу, дня 26. серпня, відбудеть ся в Вініпегу великий робітничий похід вулицями міста, який закінчить ся мітінгом в Вікторія парку.

Ся робітнича демонстрація має на цілі представити робітникам велику потребу поміч у відбудові Совітської Росії. В поході буде задемонстрований перший трактор і ряд плугів, які мають бути вислані до Росії канадськими робітниками. Сі річи зістані закуплені Канадським Комітетом Помочі Голодуючим в Совітській Росії.

Збірне місце походу на "Маркет Скевер", звідки похід вирушить о 7-ій годині ввечері.

Мітінг відбудеть ся в Вікторія парку, де будуть промовляти визначні бесідники.

Обовязком всіх свідомих робітників є взяти участь в сій першій того рода робітничій демонстрації!

АМНЕСТІЯ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ ВІЗЯНІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 16. серпня. — Під напором широких народних мас французський сенат і правительство були остаточно приневолені сповинити домагання французських комуністів і проголосити амнестію для політичних в'язнів.

Як виказує урядовий звіт, призначено амнестію 44 "воєнним злочинцям", між якими находить ся і Бадіна. Провідник відомого бунту французських моряків на Чорнім морі Марті амнестіє не одержав. Бадіну також не випущено сейчас на волю, бо власті заявляють, що він має ще дослугувати при маринарії.

Французська ліберальна преса осуджує таке поступованє французських властей, характеризуючи його як капітуляцію перед монархістичним крилом національного бльоку.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видат Стотаршене “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

ЯК “ПАТРІОТИ” ПОМАГАЮТЬ ГОЛОДУЮЧИМ.

Сегорічний голод на Радянській Україні, що повстав внаслідок посухи, є надзвичайно важким явищем і має історичне значіння. Тому не лише цікавим але і важким є прослідити, як до сего голоду, згадкою до справи поміч голодуючим, віднеслася українська буржуазна інтелігенція поза межами України, яка вічно так багато декларує про любов до українського народу.

Коли ми хочемо говорити про українську буржуазну інтелігенцію поза межами України, то мусимо поділити її на три часті: 1) на галицьку, 2) на емігрантську в Європі і 3) на американську та канадську.

Що-ж зробила ця інтелігенція і псевдоінтелігенція (посліди в Канаді і Америці) в справі поміч голодуючим селянам і робітникам на Україні?

Коротко можна відповісти на це питання: нічого. Однак ми не хочемо сказати тут лише голословну фразу, але постараємося перейти бодай загальною те, що робили українські націоналісти в користь голодуючих на Україні, а що в дійсності зробили в сій справі.

Перші вісти про голод на Україні прийшли до Америки і Канади в місяці лютий с. р. У відповідь на це українські робітники в Канаді і Америці почали робити заходи о-около несення поміч голодуючим і наслідком того було се, що в марті істнували вже комітети для несення поміч голодуючим і збирали гроші.

Українські “патріоти” в Канаді і Злуч. Державах і словом не заговорили тоді про потребу несення поміч голодуючим, а навіть такі чорносотенні шмаги, як вінніпегський “Український Голос”, в брудний спосіб виступили проти роботи в користь голодуючих.

В Галиччій-ж і на еміграції в Європі (маємо тут на думці такі міста як Відень, Прага, Берлін і ин., де живе під теперішню пору багато укр. інтелігенції, а у Відні є ще й споре число укр. робітників), куди вісти про голод на Україні наспіли близько о місяць скорше, як до Америки і Канади — не зроблено тоді абсолютно нічого в справі несення поміч голодуючим на Україні. Ніхто ніде ані словом не відізвався, що треба ратувати голодуючих.

Щойно десь в половині мая у Відні сформувався комітет “Голодним Україні” на чолі з проф. М. Грушевським, який поставив собі за завдання нести поміч голодуючим на Україні, — однак не умиряючим з голоду селянам і робітникам в навіщеній посухою полудневої України, але голодуючій інтелігенції, переважно в Київі. І се тоді, коли той комітет у своїх відозвах покликався на посуху і умираючих з голоду людей. Однак ліше се, як-нічо.

Сформований віденський комітет “Голодним Україні” було першим кроком української інтелігенції поза межами України в напрямі ведення якоїсь роботи в користь голодуючих. Саме в той час, в половині мая, українські робітники в Канаді вислали вже були на поміч голодуючим на Україні 6.000 американських доларів. Рентаж “патріотична” братія як в Галиччій, так і на еміграції в Європі та в Америці даліше ані словом не згадувала про потребу несення поміч голодуючим.

Аж на початку червня українські газети в Галиччій (“Земля і Воля”, “Гром. Вістник”) помістили відозву “Красного Комітету Допомоги Голодній Україні”, що було першим кроком в Галиччій в справі несення поміч голодуючим.

Отже справа представляла ся так: Українські робітники в Канаді і Злучених Державах починають збирати поміч для голодуючих на Україні при кінці марта;

Українські інтелігенти радикальн типу проф. Грушевського у Відні починають акцію в користь голодуючих на Україні десь в половині мая, себто близько 2 місяці пізніше;

А українські патентовані “патріоти” в Галиччій, у котрих голодуюча Україна під самим боком, починають збирати поміч для голодуючих аж на початку червня.

Чому так пізно збирали ся ці панове ратувати голодуючих на Україні, ми ніяк зрозуміти не можемо. Скажемо однак, що коли-б вони були дійсно хотіли ратувати голодуючих, то могли-б були почати відповідну акцію ще в марті, а навіть в лютому, бо вони найліпше знали, що тоді на Україні діло ся.

Що даліше зроблено в Галиччій в користь голодуючих, ми можемо сказати на підставі старокрасних газет отсе.

Львівська “Земля і Воля” з 9. липня с. р. доносить, що по день 29. червня зібрано в Галиччій на поміч голодуючим 14,243,122 польських марок і з того “ухвалено виплатити 2 мільони для допомоги хорим, інвалідам і дітям надніпрянських емігрантів в Польщі”.

Коротко сказавши: збираєт ся для голодуючих на Україні, а ратують ся сими грошми петлюрівських недовитків в Польщі.

Коли “патріоти” такі щирі для своїх петлюрівських соботратів, так чому не збирали для них особніх грошей, а взяли з того фонду, що був призначений для голодуючих на Україні, а не для петлюрівської братії в Польщі.

З сьадуючого числа “Землі і Воли” з дня 16. липня с. р. довідуюся ся, що по день 9. липня в Галиччій зібрано вже на поміч голодуючим 22,849,710 польських марок, а з “з сєй квоти вислали досі на допомогу “Голодній Україні” 3 мільони мп. і 500 доларів (2,475.000 мп.) на живність через амер. ком. “Ара”.

Як і через кого ся поміч вислано на Україну, не зазначено. Однак в тім самім числі “Землі і Воли” є поміщена подка від віденського комітету з підписом Грушевського і ин. львівському комітетові “Голодній Україні” за надіслани на його ругу з 3 мільон мп. В сій подці між иншим пишеть ся: “Всі згадані Вами в листі особи та бажана будуть задоволені”. З подки також довідуюся ся, що поміч на Україну ще не пішла, а щойно плануєт ся її переслати, “правдоподібно через “Ара”.

Разом збирали все сказане виходить, що зібрані в Галиччій гроші посилаєт ся до Відні (і то не всі!) а звідтам Грушевський і Ко. пересилаєт поміч через инші ратувочні організації на Україну. Ся поміч мала б правдоподібно припасти лише самій інтелігенції.

Та найголовніше в сій роботі “патріотів” в користь голодуючих є те, що вона ведеть ся аж в липні, — в той час як газети з Радянської України з червня не писали вже нічого про голод на Україні. Значить, що тоді, коли вже хтось нагодував голодуючих, великі українські “патріоти” щойно збирали ся їх ратувати.

Так виглядає на ділі поміч “українського загалу” в Галиччій голодуючим на Україні, коли ми візьмемо справу чисто з точки реалістичної поміч голодуючому населенню.

Та в роботі Грушевського і галицького загалу не криєт ся ще глум над голодуючими на Україні. Сі люди бо-бай в мая і червні взяли ся до роботи і дещо вже збирали та вислали щось з того бодай голодуючій інтелігенції на Україні.

Але що сказати про инших малюків, котрі взяли ся “ратувати” голодуючих аж в липні і серпні, коли на Україні є живня? І то ратують вони голодуючих лише язиком, бо ділом вони нічого не втнуть навіть пізно. Така “робота”, се вже чиста чаруга над голодуючими!

Ось віденський “Український Прапор” з 22. липня с. р. містить відозву “до укр. громадянства у Відні і цілій Австрії”, під якою підписані представники аж 24 українських партій і ріжних організацій у Відні. Чи ті люди, а всі вони є інтелігентами, аж при кінці липня довідали ся, що на Україні є голод? Чи як вони хотіли дійсно поміч голодуючим, най вже буде ученим і письменникам, то чи не могли почати робити щось тоді, коли почав роботу Грушевський зі своїм комітетом? Чи, з котрого-б боку не брати, а така пізня акція не має ніякого оправданя. Се виглядає скорше на те, що хочеть ся по собі лишити документ, що й ми щось зробили в користь голодуючих, але ніяк не виглядає на дійсну поміч голодуючим.

Такі самі малюки є і в Америці. Ось державніська “Свобода” з 2. серпня помістила відозву “до українського загалу в Америці” в справі поміч голодним на Україні, під якою також видіють по 4—5 імен від кожної з 7 організацій. Крім сєй відозви “Свобода” помістила вже всі инші відозви, які видано у Відні і у Львові в справі поміч голодуючим, а також від себе помістила около десятка статей (не входимо тут в їх зміст), в яких закликала складати жертви на поміч голодуючим на Україні. Таку неспійнову кампанію “Свобода” веде вже поверх два місяці, від часу поміщення відозви комітету Грушевського з Відня, однак до 15. серпня вона збрала на поміч голодуючим всего \$59.31.

Та проте в “Свободі” з 12. серпня можна вчитати в редакційній статі сьадуючі слова, надруковані великим чорним друком: “Помогаймо далі голодуючій Україні! Україна це далі потребує нашої поміч!” Так немовби “Свобода” вже помагала голодуючій Україні.

Забере ще два місяці і “Свобода” збере других \$59.31 і тоді яку сотку абі півтори пішло до Львова або до Відні. Але шуму, крику, фраз про “нещю Україну”, про ратоване голодуючих в неї і не передухаєт.

Так на ділі ратують українські “патріоти” голодуючих на Україні. Навіть голодуюча інтелігенція не дістала від них поміч тоді, коли її потребувала і хіба дещо кашне її аж тепер, коли вже хтось инший дав її хліба. А умряючи з голоду селяни і робітники нічого не дістали від тих, які закриваючи великим українським патріотизмом, так багато мелять тепер своїми брудними язиками про голодуючих на Україні та про потребу несення їм поміч.

“УКРАЇНСЬКЕ ЖИТЄ ЗА КОРДОНОМ”.

Надало комусь лихо понавидувати ріжних кордонів. Поділяли світ на частини, на творили ріжних держав, покордонили їх між собою, повгонили людей з деяких держав поза сє кордони і думають, що зробили гарне діло.

“Если-б не було кордонів, то ми читали-б в патріотичних газетах: “Українське жите за білим світі”. Все таки не звучало-б так драматично. А-ж: “Українське жите за кордоном”.

Але ми нічого не зробимо, коли вже таке стало ся. Мусимо приймати те, що маємо, та ще й бути владними, що маємо кордони, бо инакше не знає-б, де ми находимо ся.

Отже беру “Нову Україну”... З старими “Українами” я нічого не маю спільного... Признаю розвиток техніки і зміну суспільства... беру “Нову Україну” і читаю там аж до нудоти старі, скучні фрази.

Старій грішник Сріблянський доказує на чім світ стоїть, що се не спека спричинила на Україні голод.

“А хіба сєй спека не було в Європі, прим. у Чехії, Франції? В Америці на вулицях падали і навіть мерли люди від спеки...”

Оттак то наша українська, вже нещасна доля. Поїдеши вперед — біду наженеш; лишиши ся позаду — біда тебе нажене; будеш хати в середині — задник вибьют.

Українцям на Україні — не спека висушила збіже, але потівкавшим з України до Чехії то спека висушила мізок; їх побратимам в Джерзі Ситі і Вінніпегу — редакторам “Свободи” і “Українського Голосу” — спека перевернула пам'ять і вони тепер не в силі розрізнити 200.000 від 2.000; а редактор “Укр. Голосу” не розрізнити вже й комітетів поміч голодуючим в Росії і на У-

А ось ще одна цитка про “Українське жите за кордоном”... перепрошаю, “з жита Української Академічної Громади”.

Беремо “Нову Україну” ч. 7. і дослівно читаємо там сьадуюче:

“В жито Української Академічної Громади в Празі зайшли несподівані води. Поступове студентство в Радобі з своєю чорносотенною Радою зажадало від неї усуненя з числа її членів Володимира Золотаренка, як людини неморальної. Голова Ради ст. Черкавський на загальних зборах У.А.Г. заявив, що рутьт ся за-Золотаренка головою.

Тепер виявило ся, що Золотаренко десь їзид. Сьадча студентська комісія установила, що 1) він був головною місовою групою хліборобів-гетьманців, 2) мав звязки з врандіянцями, 3) не здав 50.000 к. ч. студентських грошей, які були в нього на руках, як члена Ради У.А.Г.

Золотаренко був активним провозником чорносотенного студентства в користуваня з У.А.Г. як домірем - та патріотикою навіть деяких професорів.

Сьадча студентська комісія в Празі Золотаренка подала заяву до загальн. Зборів У.А.Г. про необхідність виключеня з У.А.Г. як Золотаренка, так і Черкавського (був членом Ради У.А.Г.) та Одеренка й Лопатюка (Презид. “Студ. Помочи”).

В останні дні здобуто документи, в яких видно, що Золотаренко й Лопатюк були агентами польської контррозвідки (дефеанзиві).

Таке то жите за кордоном. Цуф йому, з його кордонами. Вони, тільки порядні люди існують, а особливо широкі патріотично-українські.

Если-б не було кордонів, то люди не кради-б бо не мали-б куди з краденим втікати.

З котрого боку не глянеш, то кордони таки не надають ся.

І в сїм мене ніхто не переконає.

Одного кордонів, не, можуть зробити: спинити спеки. Але

БАВАРСЬКИЙ БУНТ.

(Кореспонденція до “Укр. Роб. Вістей”.)

В Німеччині баварське “питанє” істнує вже дуже давно. Чи то в середніх віках, чи в новітній історії, все Баварія стояла на переходиці шкваритому об'єднанню німецької держави. Баварці не вагались для своїх власних інтересів злучитись навіть з ворогами Німеччини, пригадаймо тільки наполеонські часи. І від часу повстання німецької республіки баварське “питанє” заострилось. Хоті Німеччина об'єднана, то всея таки Баварія має еще таку силу, котра угрожує повазі і політичному владові самої німецької держави. Тому то теж від двох років маємо тут постійну баварську кризу.

Окремі права Баварії, котрі вона задержала навіть по об'єднанню німецької держави, спиняють розвій буржуазної держави, так, що співпраця з нею неможлива, мимовсім компромісів, на які згоджуєт ся буржуазна демократія. Баварія не зважає на розпорядженя уряду держави і не виконує уряд парламенту. Вона заімпугує реакцією і дає притулок націоналістичним мурдерцям. Вона теж гнобить робітничий рух і мордує тисячі робітників в своїх визиднях.

Уряд держави придивив ся тому та не міг змінити сього, бо в нього не було на то сил. Грїхи поповнені шайдеманівцями мстидили на них. Вони то провадили Радянську Республіку в Баварії, яку створили і соціальні демократи. Вони визидили при занятю Мюнхену тисячі робітників в надії, що зможуть разом з буржуазією панувати в Баварії. Однак, буржуазія віддичилась їм за се в оную спосіб, що виключила їх з участі у владі. Мурин сповнив своє діло... Надійшов час найстрашнішої реакції, страшною ділою терору. Але ніколи шайдеманівці, котрі мали владу в державі в своїх руках, не опам'ятались, не рішили буржуазній реакції протиставити силу об'єданого робітництва, вони все щораз більше віддичились від класової боротьби, і запровадили буржуазію.

Грїхи сї мстять ся тепер. Атенат на Шайдемана, вбийство Ратенава були наслідком сєй зради пролетаріату. Реакція набрала щораз більше відваги, перейшла в офензиву і

без сентиментів усунула двох впливових провідників буржуазії, котрі стояли на перешкоді їх плянів. Буржуазія переяскалась, тепер розходило вже о її власне жите і вона ухвалила закон для охорони республіки, але не лише проти монархістів, але і проти комуністів. Змагане комуністів вжорнаристати сєй момент для пролетаріату, скинути буржуазний уряд та заступити його робітничим меншевики поборовавали, вони і даліше залишились в коаліції з буржуазією. Закон про охорону республіки мусів нарушити деякі права поодиноких країв, що входять в німецьку державу. Се використала Баварія до виступу проти республіки. Баварці при нарадах над сїм законом віддичали енергічні протести проти його ухваленя. Та коли закон мимовсім його ухвалено, баварський уряд не хоче його виконати, та грозить віддиченем ся від Німеччини. Баварське військє поставлено на воєнну стопу.

Очевидно сєй конфлікт між Баварією і Німеччиною має свої глибокі причини. В Баварії панує аграрний капітал в друціх німецьких краях, має промисловий і банковий капітал перевагу. Аграрний капітал, котрий як пануюча класа че-без рез сотки літ мав вплив на розвій європейських народів, передбачає тепер утрату своєї позиції. І тому він опираєт ся.

За часів Гогенлолерів представники аграрного капіталу, конкри, грали першу ролу в державі. І сю ролу грали вони еще довго, хотів промисловий капітал відібрав їм їх в оную спосіб, що виключило їх з участі у владі. Мурин сповнив своє діло... Надійшов час найстрашнішої реакції, страшною ділою терору. Але ніколи шайдеманівці, котрі мали владу в державі в своїх руках, не опам'ятались, не рішили буржуазній реакції протиставити силу об'єданого робітництва, вони все щораз більше віддичились від класової боротьби, і запровадили буржуазію.

Грїхи сї мстять ся тепер. Атенат на Шайдемана, вбийство Ратенава були наслідком сєй зради пролетаріату. Реакція набрала щораз більше відваги, перейшла в офензиву і

без сентиментів усунула двох впливових провідників буржуазії, котрі стояли на перешкоді їх плянів. Буржуазія переяскалась, тепер розходило вже о її власне жите і вона ухвалила закон для охорони республіки, але не лише проти монархістів, але і проти комуністів. Змагане комуністів вжорнаристати сєй момент для пролетаріату, скинути буржуазний уряд та заступити його робітничим меншевики поборовавали, вони і даліше залишились в коаліції з буржуазією. Закон про охорону республіки мусів нарушити деякі права поодиноких країв, що входять в німецьку державу. Се використала Баварія до виступу проти республіки. Баварці при нарадах над сїм законом віддичали енергічні протести проти його ухваленя. Та коли закон мимовсім його ухвалено, баварський уряд не хоче його виконати, та грозить віддиченем ся від Німеччини. Баварське військє поставлено на воєнну стопу.

Очевидно сєй конфлікт між Баварією і Німеччиною має свої глибокі причини. В Баварії панує аграрний капітал в друціх німецьких краях, має промисловий і банковий капітал перевагу. Аграрний капітал, котрий як пануюча класа че-

без рез сотки літ мав вплив на розвій європейських народів, передбачає тепер утрату своєї позиції. І тому він опираєт ся.

За часів Гогенлолерів представники аграрного капіталу, конкри, грали першу ролу в державі. І сю ролу грали вони еще довго, хотів промисловий капітал відібрав їм їх в оную спосіб, що виключило їх з участі у владі. Мурин сповнив своє діло... Надійшов час найстрашнішої реакції, страшною ділою терору. Але ніколи шайдеманівці, котрі мали владу в державі в своїх руках, не опам'ятались, не рішили буржуазній реакції протиставити силу об'єданого робітництва, вони все щораз більше віддичились від класової боротьби, і запровадили буржуазію.

Грїхи сї мстять ся тепер. Атенат на Шайдемана, вбийство Ратенава були наслідком сєй зради пролетаріату. Реакція набрала щораз більше відваги, перейшла в офензиву і

Боротьба аграрного капіталу з промисловим зродила баварське “питанє”, баварський бунт. Упромисловлене краю спричинило зменшене засівної площі. Се положеє аграрії використувати для своїх цілей, тобто для харчевої лихви. Очевидно вона їде в супереч інтересам промислового капіталу, котрому потрібний дешевий робітник, що власне унеможливуєт дорогі харчі. І тому то між промисловим а аграрним капіталом їде боротьба, яка на він являєт ся в боротьбі о форму держави, а боротьбі аграрного капіталу проти республіки. Тому то теж промисловий капітал, котрий зараз панує в Німеччині, в сій боротьбі поступає доволі обережно, бо се боротьба проти свого класового товариша. Інакше очевидно оцінює ту боротьбу пролетаріат. Правда пролетаріат еще в цілості не революційний. Опортуністичні проводирі вмовляють в него, що соціалізм здійснійний шляхом еволюції, демократизації держави. І тому то якраз велика часть пролетаріату готова теж боронити ту республіку. Дарма що посідані 3 роки показали йому, що в хвилі, коли пролетаріат виступає в о-бороні сєй республіки, капітал творить один об'єднаний фронт проти нього, бо не хоче допустити до переходу влади в руки пролетаріату, та що державний апарат звертаєт ся не проти ворогів республіки а проти пролетаріату. І тепер, коли республіка була в небезпека і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

Взяти хоч би Китай. Там вічно бунти, нема ніякого закону і завісідги їх, Китайці, як не спека палит, то водою заливають.

Кордонами Китаю заімпугуєт ся если не Японія, то європейські олікуни.

Ось недавно тому, лише пали тижнів, зірвав ся тифун в півночі Китаю, в яким згинуло 50.000 Китайців одного дня. І на тім тифун спливав ся. Навіть для спеки і тифунів є кордони, але дурні мізкованя Сріблянського і брехні української чорної сотні не знають кордонів. Тому їх жите, авантюри, політичні шахрайства і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

Взяти хоч би Китай. Там вічно бунти, нема ніякого закону і завісідги їх, Китайці, як не спека палит, то водою заливають.

Кордонами Китаю заімпугуєт ся если не Японія, то європейські олікуни.

Ось недавно тому, лише пали тижнів, зірвав ся тифун в півночі Китаю, в яким згинуло 50.000 Китайців одного дня. І на тім тифун спливав ся. Навіть для спеки і тифунів є кордони, але дурні мізкованя Сріблянського і брехні української чорної сотні не знають кордонів. Тому їх жите, авантюри, політичні шахрайства і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

Взяти хоч би Китай. Там вічно бунти, нема ніякого закону і завісідги їх, Китайці, як не спека палит, то водою заливають.

Кордонами Китаю заімпугуєт ся если не Японія, то європейські олікуни.

Ось недавно тому, лише пали тижнів, зірвав ся тифун в півночі Китаю, в яким згинуло 50.000 Китайців одного дня. І на тім тифун спливав ся. Навіть для спеки і тифунів є кордони, але дурні мізкованя Сріблянського і брехні української чорної сотні не знають кордонів. Тому їх жите, авантюри, політичні шахрайства і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

Взяти хоч би Китай. Там вічно бунти, нема ніякого закону і завісідги їх, Китайці, як не спека палит, то водою заливають.

Кордонами Китаю заімпугуєт ся если не Японія, то європейські олікуни.

Ось недавно тому, лише пали тижнів, зірвав ся тифун в півночі Китаю, в яким згинуло 50.000 Китайців одного дня. І на тім тифун спливав ся. Навіть для спеки і тифунів є кордони, але дурні мізкованя Сріблянського і брехні української чорної сотні не знають кордонів. Тому їх жите, авантюри, політичні шахрайства і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

Взяти хоч би Китай. Там вічно бунти, нема ніякого закону і завісідги їх, Китайці, як не спека палит, то водою заливають.

Кордонами Китаю заімпугуєт ся если не Японія, то європейські олікуни.

Ось недавно тому, лише пали тижнів, зірвав ся тифун в півночі Китаю, в яким згинуло 50.000 Китайців одного дня. І на тім тифун спливав ся. Навіть для спеки і тифунів є кордони, але дурні мізкованя Сріблянського і брехні української чорної сотні не знають кордонів. Тому їх жите, авантюри, політичні шахрайства і крадіжжі як державних, так і товариських кас завісідги сьгають поза всякі кордони.

На загально патріотичній мові се називаєт ся — “Українське жите за кордоном”.

Волинець.

П. Костенко.

ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ГОРОЖАНСЬКОЇ ВІЙНИ І ЗАХОДИ ДО ЇЇ ВІДРОДЖЕННЯ.

(Розповідь написана для "Українських Робітничих Вістей".)

(Продовження.)

Для фабрик бракувало не тільки сировини, але й палива. Через це в перше півріччя 1921 року було пушено в роботу тільки 13 мажоранних фабрик. Головні зусилля направляли на збільшення площі застосування тютюну, бо за час горожанської війни вона надвичайно сильно зменшувалась. Так, наприклад, на Полтавщині та на Чернігівщині було засіяно в 1915 році 15.445 десятин тютюну, в 1920 році вже тільки 900 десятин, а в 1921 році — 100 десятин. Ревізією тютюну, який тверді ціни на нього довели до таких жахливих результатів! Тільки нова економічна політика, що забезпечує за селянним продуктом його праці, дасть можливість направити сю велику шкоду, а тим самим відродити і тютюнову фабрично-заводську промисловість, що загалом має на Україні дуже сприятливий ґрунт для розвитку.

Міловарення промисловості на Україні до війни мала переважно кустарний характер. Більших заводів, що виробляли місячно до 5.000 пудів, було біля 150, зонсім великих заводів, з електричними і паровими установками (що виробляли в місяць до 30.000 пудів) — 11, дрібних (що виробляли до 2.000 пудів в місяць) — біля 500. В 1920 році працювало всього біля 20 більших заводів, та й те не справно і непевним ходом. Бракувало всьх час сировини. За рік було вироблено всього 276.182 пудів ріжнього мила та щоложного порошку. 1921 рік не дав значного поліпшення. Треба сподіватись, що в 1922 році дасть свої позитивні наслідки нова економічна політика і міловарство України почне відроджувати ся.

До організації папірової промисловості було приступлено робітничо-селянською владою тільки в середині 1920 року. В 1920 році було взято на підрахунок 25 папірових підприємств. За друге півріччя 1920 року паперові фабрики виробили всього 71.447 пудів паперу. Перешикаждала продукція польська навала, брак сировини (целюлози). Щоб якось пережити папірову кризу, було приступлено до використання архівів: чистий неспечаний папір відбирав ся і йшов на задовольнене біжучих потреб в папері, а спечаний і не потрібний — на фабрики, які сирієць. 3.336 пудів паперу було привезено з СРСР. 1921 рік не дав значного поліпшення паперової продукції. Тепер, в 1922 році закульєть ся багато паперу за кордоном (Німеччина, Австрія, Фінляндія).

Хемічна промисловість України зруйнована за час горожанської війни не в меншій мірі, ніж інші галузі промисловості. До її організації і

відновлення було приступлено тільки в другій половині 1920 року. Основна хемічна промисловість була представлена в 1920 році 8 великими підприємствами (2 содових заводи, 2 хемічних, 1 завод азотної кислоти, 1 ртутний (живого срібла), 1 церезиновий і 1 карбідний). Содові заводи (Донецький і Славянський) давали до світової війни 45 осей продукції соди в бундів Російській імперії; вони мали 28 парових машин, 9 парових турбін, 17 генераторів і 94 мотори. Безальде виробництво нараховувало 23 коксово-бензолних заводи. Органічні фарби виробляло три заводи. До хемічної промисловості зараховуєть ся також шпальні фарфорові заводи (10 заводів в Донецькій басейні і 24 заводи в Київно-Волнському районі), сріпникові заводи (до війни їх було 19, в 1920 році працювало 7 заводів, заводи вибухових матеріалів (було 8 заводів, в 1920 і 1921 році працювало тільки 3), фармацевтичні підприємства (біля 20, з них три великих: Київський, Бучацький завод саліцилових препаратів, Київський і Одеський хлороформні заводи — заводи ці майже не працювали).

Центром хемічної промисловості являєть ся Донецький басейн. Тут скончена вся основна коксобензолна промисловість України, найбільші шпальні заводи, заводи вибухових матеріалів, заводи фарбової і фармацевтичної промисловості. Протягом 1920 і першої половини 1921 року більшість цих заводів не працювала; окремі підприємства працювали з великими перервами. В осени 1921 року було зроблено важні зміни в управлінні хемічною промисловістю. Добуваюча вуглева і обробляюча хемічна промисловість була об'єднана в один комбінований трест — "Хемуголь". На вугільних підприємствах трест цілком налагодилось добування вугля — у вересні 1921 р. було добуто 770.000 пудів, за половину жовтня 625.770 пудів і так далі. Таким чином "Хемуголь" сам себе обслуговує вуглем з осени 1921 р. Слідом за "Хемуглем" оквилясь діяльність і інших заводів.

Електро-технічна промисловість України се промисловість майбутнього. Не вважаючи на величезну потребу сеї галузі промисловості і на сприятливий ґрунт для розвитку її, вона тільки по зароджуєть ся на Україні. Всього зареєстровано на Україні 31 електро-технічних підприємств. Але й вони працюють далеко не всі. Протягом першого півріччя 1921 року працювало три великих заводи і скілька дрібніших підприємств. Починаючи з 1920 року досить інтензивно працює рад.-телерадіографічний завод. Відновляєть ся більш-менш нормальна діяльність великих е-

лектричних стай; всіди вводять ся принципи самоцілоти і колективного постачання предметів спожива.

Поліграфічна промисловість характеризуєть ся такими відомостями: на 1 січня 1921 року було націоналізовано на Україні — 559 друкарень, 41 типографія, 24 літографії — всього отже, 1036 підприємств. Скупчена ся промисловість головним чином в Київ, Одесі, Херсові та Катеринославі. На перешкоді до відновлення сеї промисловості стоїть брак електричної енергії, друкарських фарб, паперу. Більші підприємства концентрують ся, менші, особливо в провінції, віддають ся в оренду — кооперації, приватним особам і рижним установам.

Про зруйноване залізнодорожно-транспортне Українці, сього не в господарського

життя не доводять ся довго горити. Середня експлуатаційна довжина всіх залізниць України виносилла в 1920 році 12.895 верст; а в 1921 році 14.478 верст. Придатного до уживання рухомого складу було: а) в 1920 році — паровозів 1.311 штук, вагонів 67.824 шт., б) в 1921 році — паровозів 1.548, вагонів — 79.876.

Такою в стислому огляді представляєть ся нині українська промисловість. Цифри мають дуже сумну картинку. Відбувшої промисловості України ми маємо в 1921 році тільки відомки, що стирчать немов би сумні свідки колишнього розцвіту* як констатувало в свій час урядове справоздане.

* Матеріали к отчету о состоянии промышленности Украины в 1921 году. Украинский Совет Нар. Хозяйства, Харьков, 1921.

ПОЛЬСЬКО-ПЕТЛЮРІВСЬКІ КАТИ.

Російсько-Українська Делегація в справах військово-полонених, збігів та закладників у Варшаві звернула ся до Польської Делегації з протестом з приводу систематичних неправних арештів, а також катувань, що завдають по тюрмах українським громадянам в Польщі. В протесті делегація подає такі факти:

Іван Минзаренко, народжений у м. Миргороді, на Полтавщині, висловив бажане скористувати ся з амністії й вернутись на батьківщину. Через те, що не було видало амністії для осіб вищих командних посад (Гр. Минзаренка було призначено на нач. штабу одної з дивізій армії У.Н.Р.), Російсько-Українська Делегація писала заяву Минзаренка на розгляд вищих органів У.С.Р.Р. 31. марта с. р. Минзаренка було заарештовано й Варшаві.

Підчас допиту Ів. Минзаренка в Варшавському Відділі Політичної Поліції (Братська вул. 17) його було катувано, завдаючи по спині палицею до 50 ударів, а щоб пригрозити його зойки, голову було закружовано кожухом. У цьому катуванні брав участь капітан Бротковський та поручик Курванець. Наслідком сього злочинного поводження підчас слідства була велика кровотеча з горла, і лікарська комісія, яка тільки після болячих прохань зробила огляд Ів. Минзаренка, визнала в нього склероз серця, що погрожує життю у звичайного, що коді триматимуть його в тюрмі.

У розмові з Ів. Минзаренком останній зазначив, що йому подано обвинувачення по III, артикулу кримінального кодексу, що трактує про державну зраду, але-ж її в жадному разі не можна пристосувати до підданних інших держав.

10-го червня с. р. Російсько-Українська Делегація разом з представниками Польської Делегації відвідала російських і українських громадян, що були ув'язнені в в'язниці "Павія" у Варшаві. Серед ув'язнених був український громадянин

Халодій з Чернигова. В розмові з Халодієм в присутності представників польської делегації й прокуратора польського уряду, які відмовились за-протокодувати сю розмову, було виявлено, що так званий петлюрівський уряд, знавши, що Халодій в тунітні в Калішському таборі серед інтернованих висловив бажане повернутись на батьківщину, арештував його, обвинувачуючи в розкладі петлюрівської армії.

Підчас перебування Халодія під арештом в таборі Каліш його катували в самий дикувський спосіб люди, що назвали себе генералом Удовиченком, генералом Загородським та начальником контролдіки петлюрівських військ Розвадовським. Серед інших катувань, які було заповідано Халодію вище зазначеними особами — його також підв'язували догори ногами до стелі.

Перед переїздом до табору Каліш представники мішаної комісії так званий генерал Удовиченко разом з представником польської адміністрації залякували Халодія, що його будуть розстріляно, коли він передасть до мішаної комісії заяву жалобу на катування та висловить бажане повернутись на батьківщину.

Підчас відвідування табору Каліш представниками мішаної комісії Халодій знаходив ся це під вартою в таборі Каліш, але його не було допущено до представників мішаної комісії.

В цвітні Халодія було перевезено до в'язниці "Павія" у Варшаві і пред'явлено обвинувачення по III, артикулу.

Халодій багато разів подавав на Імєя Російсько-Української Делегації протест проти незаконного позбавленя його волі, але Російсько-Українська Делегація цих протестів до сього часу не одержала.

При відвіданні 10-го червня с. р. тюрми "Павія" у Варшаві між іншими ув'язненими в сій тюрмі перебували і українські громадяни Василь Ковалів-Коваль і Микола Назарів.

З розмов з сими громадянами було встановлено, що обидва вони, як бувші старшини білих армій, були інтерновані в таборі в Каліші. Таборова адміністрація, яка доводила ся, що вони бажать повернутись на батьківщину, заарештувала Назара 14. марта с. р., а Коваліва 20. марта с. р. і обвинуватила їх в розкладі так званих петлюрівських військ.

Підчас відвіданя уповноважених мішаної комісії табору Каліш, Ковалів і Назарів перебували ще під арештом у таборі Каліш, але побоюючись розправи з боку влади табору, сього притягнути до відповідальности.

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ "У. Р. ВІСТЯМ"

Вест Форт Виліям, Онт.

На поклик тов. Н. Гуцалюка складало \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і при нагоді закликаю до зложеня такої суми слідуючих товаришів і товаришок:

В Дітройт, Міч.: Т. Гаєвського.

В Веланд, Онт.: С. Прокопю. В Вест-Форт: П. Білого, Ос. Черкаса, Ф. Дутку, В. Перуняка, В. Ковалевича, Валерію Пачковського, Г. Катариюка, О. Мандрика, Н. Кляптіру і П. Грабового.

В Форт Виліям: Я. Дребіта, П. Теслюка і Ос. Ландяка. В Вайт Ривер, Онт.: Р. Семюлюка.

Товариші! Чорна сотня тішить ся, що наші "Вісті" кличуть о поміч і думає, що наша газета впаде. Але кожда п'ятка на пресовий фонд, се немов колька в бік чорносотенним ред. "Укр. Голосу". Отже не шадіть колько, нехай наші "Вісті" і дальше відвудють нас за наші "московські рублі".

І. Погоріаць.

Едмонтон, Алта.

Вважаючи своїм робітничим обовязком помічи "Укр. Роб. Вістям" в їх критичнім фінансовім положеню, я радо відкликаю ся на зазив т. М. Шатурського і складало \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" \$5.00. Рівночасно закликаю слідуючих товаришів зложити на сю ціль по \$5.00 а товаришок по \$2.50.

В Корбія, Б. К.: Л. Кулінія. В Брул, Алта.: Л. Зозука, К. Куліка.

В Едмонтон, Алта.: В. Близнюка, Г. Слупського, В. Мишока, С. Мотрука, Н. Ханя, В. П. Никифорюка, А. Мельничука, Н. Позняка, М. Маланчука, І. К. Лопула, Д. Юркіну, К. Новаковську, І. Шевчука, С. Никифорюка, О. Дулара, Т. Козакевича, П. Трухана.

В Окс, Алта.: В. Стефанюка. В Дромгелер, Алта.: Ю. Никифорюка.

В Коалспур, Алта.: Л. Мигонича.

Ол. Шидловський.

Саскатун, Саск.

Бачучи критичне фінансове положенє "Укр. Роб. Вістей", складало їм на поміч \$5.00 і закликаю зложити по \$5.00

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

на батьківщину не могли висловити.

В цвітні Коваліва і Назарова перевезено до тюрми "Павія" і обвинувачено по III, артикулу.

Вбачаючи в сьому різке нарушенє зобовязань Польської Делегації щодо репатріації б. старшин білих армій, що зложили ся на те, Російсько-Українська Делегація прохає Польську Делегацію вжити негайних заходів щодо увільненя незаконно заарештованих українських громадян, а винуватців сего притягнути до відповідальности.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Евген Варга.

ЕКОНОМІЧНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Переклад П. Христова.

(Продовження.)

IX. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СПРАВИ.

В перші роки диктатури пролетаріату не можна розв'язати справи прогдована пролетаріату так, щоб поліпшити те прогдованє. Ми вже спинались на сьому в третю розділ. Диктатура приносить для сільсько-господарських робітників високе підвищенє заробітку, почасті в формі збільшеної платні натурою, але також і підвищенє грошева платня може бути ними легко перетворена в продоволичі продукти. Се обставина, коли все инше лишаєть ся незмінним, значно погіршує справу за безпеченя міста, бо місто, при однаковім урожаю, одержує вже зменшену частину продуктів. Що-ж, торкаєть ся вивалєнних господарств, які стоять під безпосереднім державним комунальним управлінням, то їхні лишки стоять до безпосередньої розпорядности центрального продоволичого управління, коли не рахувати певного партикулярного опору мі-

сцевих рад, котрі намагають ся забезпечити в першу чергу свої потреби.

В Угорщині, де з вивалєнєм великих маєтків перейшло в безпосереднє розпорядженє держави від 40 до 50 проц. посівної площі — і саме найбільш родючої, — продоволичє пита-нє було наполовину розв'язано. Можна було терпеливо підждати, як селянство поставить ся до справи постачаня продоволичих продуктів.

Так само і в Росії, після недавних спроб порозуміння а селянами в перші два роки, старали ся перенести центр ваги в справі забезпеченя міст продоволичими продуктами на ново утворені державно-кооперативні сільські комуні в великих маєтках. В "Russischen Korrespondenz" — січень 1920 року — читаємо про се сльдующе:

"Коли комуністичні і кооперативні господарства сільських країн і мають те великі хиби через недостачу фахових сил, сільсько-господарських машин і племенної худоби, то сей поворот в аграрнім питаню... організація великих господарств... є безумовно певний поступ, бо немає ніяких сумнівів, що ці нові господарства, після усуненя початкових труднощів, творитимуть тверді основи для продоволичої справи в Росії. В радянських колах рахували — в середині 1919 року — на те, що сї господарства дадуть 100 мільонів збіжжя, що

творить приблизно ту кількість, котру був в то знайде для сього досить можливості: він стані дати Комісаріят Продовольчих Справ в згоду збіжжє, закопає його, продасть його по 1918 році".

Між тим, сей спосіб розв'язаня справи, — котрий полягає в пересуноеню центра ваги сільсько-господарської продукції на державні великі господарства, в швидкому піднесеню в продоволичі, та в знищеню таким чином, монопольного становища селянства в справі постачаня міст продоволичими продуктами і, в тій індустріальній, пролетаріят засобами живив. Ми поділимо тут всі ці способи теоретично, в сьому, — не завжди можна приміинити. В тично на господарські, політичні та агітаційні, хоч в практиці вони примінюють ся одночасно, впливаючи один на другий. Отже ми розрізняємо: 1. Господарські засоби: а) кулія за гроші, б) натуральна виміна за індустріальні продукти; 2. Політичні засоби: а) податки, ревізії, вивалєненє маєтків богатих селян, і 3. Агітаційні засоби, направлені для встановленя солідарности між мійським та сільським пролетаріатом.

Ворожіть замоложеного селянства і всіх верств папучих клас до пролетарського державного управління не залежить від форми останного: для папучих класів важливо, чи то буде радянська система, чи управління через професійні спілки, чи використання пролетарського більшістю парламентної форми правління. Вони з однакою силою повстають проти кожної форми, коли серйозно йде до будови соціалістичного господарства.

(Дальше буде.)

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

Вашингтон, Саск.

БУРЯ В ШКЛЯНЦІ ВОДИ.

(Кореспонденція з Відня до "Укр. Робітничих Вістей")

Галицька Національна Рада у Відні складається з декількох бурних послів до бурного австрійського парламенту, галицького союму і делегатів від різних партій. До останніх належать між іншими А. Крушельницький і С. Вітик. Обидва ці добродії виступають від імені галицьких соціал-демократів. Ся група майже лінійно соціалістично вибрала собі хитру політику. Там де робітничий острим оком стожать за провідниками соціал-демократичної партії, там ся партія не визнає спільного національного фронту. А там, де робітничі не бачуть і не чують їхнього політикування, там вони пруть ся когось і щось репрезентувати.

У Відні укр. робітничий загальний комітет. Частина робітників належить тут до об'єднаної кваліфікованих робітників, що зв'язані з австрійськими соціал-демократами, а тому значить дезорганізовані соціал-патріотизмом і можуть навіть бути зброєю в руках просторожних балакув, як Вітик. Друга, більша частина українських робітників у Відні не хоче чути ні про яких соціал-демократів, ні про бурних людей типу Вітика і не бачить до комуністів. Але група робітників соціал-демократів така незначна, що ніякі Крушельницький, ні Вітики не мають ніякого права говорити від імені віденських робітників. Та се не вадить соціал-демократам політикувати. Дійсно в Галицькій Національній Раді соціал-демократи мають аж дві дирекції.

Які політичні лінії представляли собою вище згадані персони — про се мова далі. А тут ми тимчасом перейдемо до інших груп. Про трудовиків, які становили найбільшу числом групу, говорити з окрема не будемо, бо се "урядова" партія. Радикали мають дві формиції: "звичайні" радикали з Назаруком, які провідником і це одна загуменова група чи "партія", яка складається з Трильовського та ще пару людей і яка називається селянсько-радикальною.

Ся остання "партія" не маючи за собою ані одного "селянина", всупереч своїй назві (коли-б це було сказано "селянська", то ніхто-б не догадався, що вона має щось спільне з селянством), не має на цілі нічого селянського.

Пан Трильовський є великий задубілий неадекват Радянської України, бо там селяни мають землю панську. Він же, Трильовський, хотів би бачити всіх панів з землею, а селян при панях.

Коли-ж сей старенький бакалійний загероче про большевиків, то від нього крім сили надутих слів і сліни скаженого пса нічого не дочекається і не почуєте. Отсі персони, отсі партії мади своїх делегатів чи бурних послів на останній сесії Г.Н.Р., що відбулась в кінці червня.

Окупація на язиці.

Про сю нараду було так мало чути в пресі, що треба таки її трошки висвітлити. "Український Пралор", офіційний орган диктатури Петрушевича, мовчить мов йому заціпило. Там є тільки сама революція. Що там за дух панував на сесії, ми чуюмо зі слів Льва Левинського. Говорили про ліха на Україні, він кінчає ось так:

"Ми за кордоном мусимо за них (Україну) боротися, але в Україні ми борюємося за незалежність Сх. Галичини і всіх інших українських земель. Не лише і на Великій Україні. Окупація її ворог, заганяє там голод, на всіх українських землях дуже але і ми мусимо стати в обороні наших братів, які стогнуть під польськими, румунськими і російськими ярмом."

Як видно сьому панковим так і кортить "визволити" Україну, та лише не знає з якого боку почати. А далі в другому місці він образив ся на диктатора, що сей чохом його вислати до Сх. Галичини і позбавити посади в диктатурі. Як видно майже всі часи висше названої сесії Г.Н.Р. являються ся урядовими, які наслідують віднести руку проти диктатури, власне тому, що всі

почувають недоволене з політики диктатора, котрий, поспихав цілу рідню на ріжні посади за кордоном і ними викликав бурю у шклянці води. Правда, всеж таки зістається правдою, хоч би ті, що висловили її, виходили з причини особистого недоволення: Петрушевич тримає свого сина послом в Парижі. На сю справу він уживає зібрані американськими робітниками долари. Тому й було поставлено домагає скасувати диктатуру і завести "правильний парламентарний лад". Який то буде парламентарний лад там, де сидить гурток людей з десяти членів, се хіба самі внескодавці в темних глибоких своїй душі знають.

Найважливішими справами тої сесії були: 1) звіт з Генуїської подорожі, 2) звіт фінансовий, 3) знесення диктатури.

Диктатор не визнає Ради.

На останню точку диктатор, який навіть не зволив сам явити ся, лісав раді листа, в якій сказав просто, що він не визнає сі наради для себе обов'язковими! На се рада відписала, що вона визнає для себе уряд "обов'язковим", тільки застергла собі право його казати і десь "повалити". Одно слово загроза кудака, показаного в кишені. Розуміється, Петрушевич сього кулака не побачити і не міг злякатись. З приводу Генуї Кость Левинський сказав так:

"Зразу ми не влучили большевинській делегації нашого мемуару, одне чи інші держали нам порадити ся з робітниками і ми зробили, ба навіть конфурили з большевинською делегацією. Бенеш, який колись у Женеві хотів бути посередником між нами і Польшею, переконував нас, що на якийсь час можемо згодитись на автономію, бо більше як певно, що ситуація зміниться на Сході, а тоді Сх. Галичина увійде до Зєднаної України, чи там федеративної російської республіки. Бенеш посередничав в нашій справі у Лоді Джорджа, на що ми вислали протест на руки Джорджа, в якому між іншим наводимо аналогію щодо Чех. За сей протест Лоді Джордж нам подякував... Ангійські та італійські делегати заявили нам, щоб ми не годились на жадні автономії, бо Сх. Галичина повинна бути єдиною до Великої України. Лоді Джордж ясно не говорить, як ставився займає в нашій справі."

З пів слова видно, що галицька делегація займала таке становище, як і всяка націоналістична чи буржуазна делегація. Від большевиків тримались далеко, хоча раз і порадилась К. Левинський очевидно не також гадав, що Сх. Галицька держава — се етап до Великої Української Держави. Се пахне новим походом.

Здається, перевисити контрреволюційність делегації і Костя Левинського ледви чи можливо. Але тут воно стало ся так, що С. Вітик узрів "уступку" Раковському і схопив ся мов буря: "як ви сміли говорити з Раковським, який не представляє Україну, а тільки Росію"? Але тут уже і К. Левинському надокучив безмозкий націоналізм соціал-демократа Вітика і він відрубав: "Мушу ствердити, що Раковський все підчеркував, що виступає як представник Радянської України. Що більше, Раковський в розмові заявив, що на Україні потрібно багато української інтелігенції, до культурної праці, де є багато українських шкіл, університетів, Академія Наук і т. д., і прямо дивувався, чому українська інтелігенція не вертає на Україну."

Розуміється манія Вітик не переконав ся і тепер далі веде агітацію проти Радянської України, заявляючи, що тільки трудовий конгрес і його "голова" Семен Вітик є легальний уряд України! Тут уже годі розібратися, де починається жарт, а кінчається ся запоморчене голови від випитої з горілкою нафти бориславської.

Фінанси.

Далі приходять фінансові справоздане, з якого видно, що диктатура обертає десятками мільйонів корон і що видатків ще не було сконтрольовано. Приходи за 1919 і 1920 р. були від У.Н.Р. 15,400,000 нім. марок, старої Австрії 33 мільйони ав. корон. За продані авт

в Чехах — 5½ мільйонів чех. корон і т. д. Видатки: політичні місії за два роки 20 мільйонів марок, Ликвідація — 2 мільйони, лідома — около 7 мільйонів, край — 18 мільйонів.

Позичено було пізніше у Відні (у жидівських банкірів) 8,000,000 австр. корон. Американська позичка дала 107,000 дол. У Відні одержано 71,000 дол., решта 36,000 розійшлись на кошта в Америці (і на виплату відшкодовань за "пригоди" декотрих панів послів з "вейтерками"). Маніфестація в Вашингтоні коштувала 1,500 дол., кошти подорожі за гримами послів до Америки 7,500 доларів, уряд фактично одержав 63,500 доларів. А тепер у касі лишилось около 5,000 дол., 40 фунтів стерлінгів і ріжної валюти на 2 тисячі доларів вартості. Видатки пішли на парижське посольство — 12,000 фр. місячно, тобто 1,200 дол., пражське — 15,000 ч. к. (коло 3,000 дол. місячно), італійське — 8,000 лірів і т. д.

Як видно долари розкидувано шедро, але "самостійності" не видно і не побачити як свого вуха.

З промов видно, що "політичні" члени Національної Ради дуже хотіли довідатись про позичку в Канаді у Боера під тоїюною коніссі в Галичці (се на випадок, коли-б Петрушевич туди прийшов), але ніхто не знає, що то за пригода стала з тою позичкою. Всі тільки говорять про "скандальну" позичку. Почекаємо — побачимо, які вибрики робив Петрушевич. Далі видно, що післано вже котирі телеграми до Мишуги, але сей мовчить і не знає, що сталося з іншими сумами позички у темних галицьких робітників в Америці.

Більше папський, як сам папа.

Але найбільшу критику, крім А. Крушельницького, висловив С. Вітик, котрому аж очі горіли, коли почув страшні суми в тисячах доларів у звітках. Пригадались йому кінські і віденські давні колисьні бенкетні, коці він був "нафтовим диктатором". Та коли С. Вітик мав підставу кричати про безконтрольну господарку, то дивним видається його критикване урядом за те, що сей склав конституцію, в якій дається ся права Полякам: "Ся кліка... зрадники, яким місце перед судовим трибуналом... видає конституцію, в якій Поляки ставлять ся на рівні з нами і яка віддала Полькамі лемків..." С. Вітик, що навіть в цісарському міністерстві хотів боронити криками "хай живе цар!" український народ, от тут рангом загукав, що Петрушевич хоче конституції поставити Поляків на рівні з нами. З точки погляду соціал-демократа Поляків в Сх. Галичці очевидно треба поставити поза законом! Якраз як шляхта робить з Українцями тепер. Отака психологія сього мізерного авантюристика.

На прикінці сесії прийшло до прийняття резолюції. Вітик яко соціал-демократ жадав віддати під суд Селезінку і Підляшського і диктатуру, забувши додати Селезінку. А Крушельницький яко соціал-демократ останув за тим, щоб Сх. Галичину прилучити до Радянської України. Але коли він у промовах се домагає ставити виразно, то в резолюції є тільки натяк на се в формі загадки про додержання акту з 3. січня акт прилучення Сх. Галиччю до Великої України. Сей тиг А. Крушельницького до Великої України мусить ся пояснити не тим, що він має якусь прихильність до Радянської України, а виключно міркованя націоналістичного характеру. Проте, чи так чи сяк, а-фигноз сього останнього був правильний, бо дійсно вихід Сх. Галичини лежить у прилученні до Радянської України.

Але кожний з сих внескодавців не дстав нічого крім своїх голосів. Принято резолюцію більшості, яка жадає, а краще сказати висловлює побажання, щоб диктатура було зреформовано в "дусі парламентаризму" представниками з краю. Петрушевич добре знає, що ті представники не прийдуть скоро, а то й ніколи, а

він собі як був диктатором, так і лишив ся. Ціла ся буря в Національній Раді у Відні була звичайним "заворушенням" в шклянці.

Г. Піддубний.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Table with names and amounts: I. Мазівський, Винігер \$5.00, М. Штутгальський, Винігер 5.00, Д. Лобай, Винігер 5.00, М. Попович, Винігер 5.00, М. Бобовський, Винігер 5.00, Н. Бідуляк, Винігер 5.00, С. Василіна, Винігер 5.00, Ю. Ляльмак, Винігер 5.00, Н. Н., Винігер 5.00, І. Когут, Винігер 5.00, Г. Сидор, Винігер 5.00, О. Буляк, Винігер 5.00, І. Магда Губенський, Мизава 5.00, Г. Бобосок, Форт Францес 5.00, Т. Мітрай, Форт Францес 5.00, Адам Кашинюк, Форт Францес 5.00, Ю. Елендок, Форт Францес 5.00, К. Миславчук, Драйден 5.00, А. Делуант, Поттер 5.00, І. Телєва, Торонто 5.00, Н. Жабюк, Ленгмор 5.00, П. Петелька, Саскату 5.00, А. Шмаловський, Едмонтон 5.00, П. Рошко, Белво 5.00, Г. Кієва, Келгари 5.00, П. Федак, Кімберлей 5.00, М. Куца, Винігер 2.00, П. Башуцький, Винігер 2.00, І. Пастух, Винігер 2.00, Гнат Златий, Винігер 2.00, М. Ківоваць, Вест Торонто 2.00, К. Дішавий, Драйден 2.00, Н. Покімброла, Саскату 2.00, Дм. Галай, Винігер 1.00, А. Маркенич, Шумейкер 1.00, Г. Ширмен, Драйден 1.00, М. Пилипик, Чейрінг Крос 1.00, Г. Кузьмич, Біскарт 1.00, Ф. Лучка, Гентремак 1.00, П. Андрейчук, Емпаер 1.00

Тимбікс, Онт.

Дор. Товариші! Послаю Вам \$10.30 на прес. фонд "У.Р.В." Ся суму доручено мені щоб переслати як жертву для підтримки нашої часописи. Гроші сі явилася налі на старішим і. П. Біленького з Шумейкер, Онт., котрий подарував грошей в розгрітку на поміч нашої часописи. Товариші засадує на ширю товариський подяку за його щедрю поміч. Він подарував вже багато річич на розгрітку на просвітні цілі. Розуміючи критичне положення "У.Р.В." він жертвує що може, щоб тільки не лишилось позаду других і дати від себе лепту.

З товариським привітом, Т. Гах.

Вегревія, Алта.

На зборах Відділу У.Р.Д. в Вегреві, котрі відбули ся 13. серпня с. р. піднесено справу поміч нашої часописи "У.Р.В." і зарежено на ту ціль, колекту з чого влинуло \$18.80.

За пересилку грошей відгукнулось з новішої суми 15 ц. отже на пресовий фонд "У.Р.В." вислали ся \$18.65. Так само послаю \$3.60 зі спродажі "Голосу Праці" і брошуру "Робіт-

ник і Фармер", що робить разом \$22.25.

Всім тим товаришам, які розуміють вагу робітничої преси і відзначають ся час від часу з своїми жертвами, складаю ширю подяку.

З товариським привітом, П. Митрок.

Вест Торонто, Онт.

Товариші! Послаю Вам \$7.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", що товариші зібрані на дві дісти.

Тов. І. Трухан зібрав на дісту ч. 186:

Table with names and amounts: І. Трухан 50, О. Мочванок 50, О. Думайко 50, Д. Бухатчук 50, Тов. М. Лещини зібрав на дісту ч. 186: Н. Білий \$1.00, І. Павлович 1.00, Т. Козак 1.00, М. Лещини 4.00, Ф. Приляк 50, В. Беревич 50

З тов. привітом, І. Марчак.

ДО ВІДОМА СПІВАКАМ В ВІННІПЕГУ.

Отсим повідомляють ся всі товариші і товаришки, котрі брали і мають охоту брати участь в співі, щобі зійшли ся в неділю, дня 27-го серпня, о 8-й годині вечером в Укр. Роб. Домі. Просить ся також товаришів і товаришок, щобі запросили з собою на сей спів і своїх знайомих, які люблять і мають охоту брати участь в співі.

Заряд Драм.-Спів. Кружка Укр. Роб. Дому.

НОВИНА В ТРАНСКОНІ!

Заходом Відд. Укр. Роб. Дому ім. Тараса Шевченка і женсько-робітничого т-ва "Злука" ім. Розі Люксембург, буде виставлена в суботу, 26-го серпня, в Сомервал Гали комедія в одній дії п. н.

"СВІДКИ"

Хто хоче добре посьміятись, хай не опустить сеї нагоди. По представлено забава і тани. Власний буфет. Вступ за тикетами. Приходить всі! Приходить громадо! Вєсь дохід призначений на будову Укр. Роб. Дому в Трансконі.

(67) Спільний Комітет.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Івана Приньковського, з села Плядиновіс, повіт Кішань, Буковина. Має перебувати в Монреалі. Прошу писати на адресу:

M. Mendreshora 5104 Martin Ave. Detroit, Mich. (67)

ДОЛЯР-ДВАЙЦЯТЬ ЗА ДОЛЯРА!

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ В РЕДАКЦІ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ":

Table with book titles and prices: Історичний матеріалізм 35, Тези і резолюції III. Конгресу Комінтерна 25, Капіталізм і робітництво в Індії 25, Світова революція 25, З історії царя-голода 25, Фармер і робітник 25

Хто замовить висше вичислені книжки разом до кінця сего місяця, той дістане їх тільки за один доллар. Замоваля разом з гримами послати на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

КОЖДИЙ РОБІТНИК І ФАРМЕР, КОЖДА РОБІТНИЦЯ І ФАРМЕРКА ПОВИННІ ЧИТАТИ

ГОЛОС ПРАЦІ

місячний журнал для працюючого люду,

який містить статі про робітничий і фармерський рух, популярні статі з ріжних галузей науки, оповіданя, вірші, огляд важливіших світових подій так з робітничого руху, як і всяких інших, які мають своє значення в відношенню до робітничого руху, словом — матеріял цікавий і вартісний для працюючих мас.

Всі видані дотепер числа можна одержати за надісланем по 25 центів за кожне число.

Передплата на "Голос Праці" вносьть: на рік \$2.50; на піврік \$1.25. Ціна поодинокого числа 25 ц.

Передплату належить посилати на адресу:

THE VOICE OF LABOR UKRAINIAN LABOR TEMPLE Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ!

Мільйони малих діточок і дорослих людей з навічених страшною посухою губерній Радянської України загрожені є голодовою смертю і кличуть до нас о поміч.

Вони, що терплять і терплять, що проливали свою кров, що віддавали своє жите за велике діло освободження робочого люду; вони, що віддавали і віддають великі жертви за нашу робітничу справу, що власними кістками будуть підвалини нового, світлого для нас жита, — вони ждуть від нас поміч!

Нехай же не марно звучить їх клич!

Нехай негаваючим голодом нагадує він все нам про наш обов'язок!

На поміч страждаючим товаришам!

Безперервну поміч несімі їм, доки голод буде грозити їм смертю!

ВЕСЬ ЧАС, ПРИ КОЖДІЙ НАГОДІ СКЛАДАЙМО ФОНД НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ І ПОСИЛАЙМО ДО КОМІТЕТУ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ В ВІННІПЕГУ. Звідтам фонд сей негайно відсилаєть ся до Праги, на руки офіційного представника Радянської України, для закупки конечних средств для голодуючих.

Гроші посилайте і за ресітовими книжочками та поясненнями звертайте ся на адресу:

Famine Relief Committee for Soviet Ukraine Ukrainian Labor Temple COB. PRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ"

"Українські Щоденні Вісті" — се одинока робітничо-часопис в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників на еміграції перед нападами українських чорносотенців і шахраїв, котрі знаходять ся в Америці і Європі.

"Українські Щоденні Вісті" пишуть про робітничий рух і жите робітників по всіх кутках світа.

Кождий укр. робітник і робітниця повинні читати "Українські Щоденні Вісті".

Передплата в Злучених Державах і в Канаді:

Table with subscription rates: На рік \$7.00, На 6 місяців 3.75, На 3 місяці 2.00, До Європи на рік 10.00

Шліть передплату на нижнєшу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS 502 East 11th Str., — New York, N. Y.

ЛЕКЦІЇ ТОВ. ГУЦАЛЮКА

Заходом Відділу Женщин Робітниць при У.Р.Д. в Винніпегу тов. Н. Гуцалюк виголосить в четвер 24. серпня в Укр. Роб. Домі в Винніпегу лекцію на тему "Розвиток революційного руху в Європі".

В п'ятницю 25. серпня тов. Гуцалюк виголосить лекцію в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан на тему "Анархізм і Комунізм" (продовжене).

Початок обох лекцій о годині 8.30 вечером.

ПОЗІР! Вегревія і околиця!

Сім даєть ся до відома, що Відділ Укр. Роб. Дому в Вегревія устроє в ПОНЕДІЛОК, 28. СЕРПНЯ в Народнім Домі в Вегревія

КОНЦЕРТ.

По концерті відбудеть ся забава. Приходить всі і кличте своїх знайомих а будете вдоволені.

ВЕЛИКИЙ ВЕЧЕРОК

Устроє Женський Відділ Укр. Роб. Дому в Монреалі в суботу, 26. серпня, 1922. в льот. Павла Кулія (сін Марії), з села Білого, повіт Чортків. Хто знав би про него або він сам хай аголосить ся на адресу:

Iwan Marczak 333 Royce Ave. West Toronto, Ont. (70)

"ПО РЕВІЗИТ"

В програму входять співи, деклямації, куплети і т. п. По представлено за добру і веселу забаву ручить забавний женський комітет.

Просимо о численну участь! Початок о год. 8. вечером. Вступ: Женщини 15, Мушчини 25 центів.

Кличте своїх знайомих! Буде грати найліпша музика. Женський Відділ У.Р.Д.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".